

Mystika a její funkce v druhé smlouvě

Motto: Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně; ne-li, věřte aspoň pro ty skutky! (Jan 14:10,11)

Věda versus mystika

Čím se liší věda od dosavadních náboženství

Každé vědecké zkoumání musí vyhovovat těmto kritériím:

1. Musí si stanovit a vymezit oblast a předmět zkoumání.
2. Musí důsledně užívat zákonů správného usuzování tzv. zákonů logických.
3. Základní poznatky, které již nelze dokázat či odvodit tzv. postuláty musí být potvrzeny a potvrzovány obecnými lidskými a společenskými zkušenostmi.
4. Musí vycházet z ověřených a pokud možno opakovaně ověřitelných skutečností a důkazů.

První dva požadavky mohou obvyklá náboženství splňovat. Třetí požadavek již náboženství splňují většinou jen částečně (některá vůbec ne). Rozdíl vědy a náboženství je především v požadavku posledním. Zatím co vědecký přístup na něm musí trvat, protože zaručuje stálý pokrok v poznání a neustálé přibližování se k úplnému pochopení a porozumění, náboženství se naopak uchylují k neměnitelným naukám, na kterých trvají a odmítají je jakkoli dokazovat. Katolická církev je nazývá *dogmaty*. A zatím co vědecké metody žádají důsledně veřejnou opakovatelnost pokusů a důkazů, náboženstvím většinou stačí zkušenost osobní a to ještě většinou jen domnělá.

Náboženství mají na to dokonce zvláštní slovo *mystika* jehož dnešní obvyklá definice zní:
Mystika je osobní (a tudíž nedokazatelná) zkušenost s Bohem.

Na první pohled je právě tento postoj zcela neslučitelný s vědou a mnozí věřící vědci se ani nepokoušejí svou víru nějak sloučit se svým jinak vědeckým postojem k přírodě. Řada jiných vědců zase náboženství naopak zcela odmítá, a to právě pro tu skutečnost, že náboženští představitelé již mnoho století uvedený postoj důsledně dodržují.

Fakt, který je zavádějící

Pro věřící vědce je fakt, že náboženství existuje právě proto, že o něj církve pečují, jediným faktem, který pro ně jakožto pro vědce má vědeckou cenu. Proto se tohoto faktu velmi urputně drží. Má to však jeden vážný důsledek: V celých dějinách se jen málokdy vyskytl vědec, kterého by napadlo, že neslučitelnost náboženství s vědou není vinou víry v Boha, ale přeceněním funkce náboženských představitelů. Přestože takových vědců bylo velmi málo, právě jim vděčí náboženství za vůbec nějaký pokrok ve svém poznání.

Poznámka: Tito vědci ovšem za svůj postoj většinou velmi tvrdě zaplatili

Tajemství

Náboženští představitelé se ovšem vzbouří a hned nám předloží svá fakta (která se ovšem později ukáží jako zástupná, ale nepředbíhejme):

Dozvíme se, že:

· slovo *mystika* pochází z řeckého slova *mysterion* (*musterion*), které se do češtiny překládá jako *tajemství*.

· Bible opravdu o tajemstvích hovoří na příklad:

Ž.25:14

Hospodinovo tajemství patří těm, kdo se ho bojí, ve známost jim uvádí svou smlouvu. (Tedy ona tajemství nikoli)

Da.8:26

Vidění o večerech a jitrech, jak ti bylo pověděno, je pravdivé. "Ty pak podrž to vidění v tajnosti, neboť se uskuteční za mnoho dnů." (Vidění zažil jen Daniel zkušenost je tedy přece jen osobní)

1K.4:1

*Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a **správce Božích tajemství**.*

Náboženští představitelé se s dobrým svědomím považují právě za ony "správce Božích tajemství" a mají zato, že je poslední text opravňuje k postoji, že je právě spravují jen oni a nikdo jiný. Z toho pak vyvozují, že s nimi nesmějí nic dělat že ona tajemství jsou nehybná. Zní to skutečně logicky: Žádný správce přece nemůže nic měnit, nic odstranit, nic nahradit! Může sice (a je to dokonce žádoucí) rozmnožovat tedy přidávat další tajemství ale vysvětlovat už je nemůže. Tajemství může odhalovat toliko Bůh na nebesích a jeho syn Ježíš Kristus. Lidé a tedy ani správcové nikoli.

Da.2:28

Ale je Bůh v nebesích, který odhaluje tajemství.

A jakže mají ona tajemství spravovat?

Da.12:4 "A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečeť tuto knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží."

Mt.13:11

On jim odpověděl: "Protože vám je dáno znáti tajemství království nebeského, jim však není dáno".

Mk.4:11

Řekl jim: "Vám je dáno znát tajemství Božího království; ale těm, kdo jsou vně, je to všechno hádankou,"

L.8:10

On řekl: "Vám je dáno znáti tajemství Božího království, ostatním však jen v podobenstvích, aby hledíce neviděli a slyšíce nechápali".

1.K.2:1

Ani já, bratří, když jsem přišel k vám, nepřišel jsem vám hlásat Boží tajemství nadnesenými slovy nebo moudrostí.

1.K.2:7

nýbrž moudrosti Boží, skryté v tajemství, kterou Bůh od věčnosti určil pro naše oslavení.

1.Tm.3:9

Mají uchovávat tajemství víry v čistém svědomí.

Zj.10:4

Jakmile doznělo to sedmero zahřmění, chtěl jsem to zapsat; ale uslyšel jsem hlas z nebe: "Zachovej v tajnosti, co se ozvalo v sedmeru zahřmění, a nic nepiš!"

Takže jejich úkolem přece je bránit odtajnění! Jednají tedy zcela v souladu s Písmem! Jak to, že si někdo dovoluje dotýkat se jich?!

Za prvé: Nechceme se jich dotýkat (v běžném slova smyslu). Nechceme ani vyčítat ani soudit. Chceme, aby se zamysleli. Děje se totiž něco jiného, než se dělo dosud.

Za druhé: Oni mají pravdu, ale otázka zní - proč? Proč Bůh brání vědeckému přístupu k jeho informacím?

Problémy výchovy

Ve druhé smlouvě k nám zaujal Bůh postoj Otce (a my jsme se k tomu, že ho jako Otce budeme uznávat, smluvně zavázali!). A každý otec má přece nejen právo, ale úkol vychovávat své děti (syny i dcery), a to především v oblasti morální. Každé dítě se o morálce musí dozvědět, být v ní vychováváno a cvičeno a musí podle ní jednat mnohem, mnohem dříve, než pochopí, proč má tak jednat. Předčasné poznání vede často ke vzpouře (např. již v Edenu) a k chování velmi odlišnému, ba i zcela opačnému.

Uvedené platí pro děti.

Ale co platí pro ty, kteří již dospívají (v duchovním smyslu slova)?

Jeden učedník chtěl důkaz již za Ježíše:

J.20:24-29

Tomáš, jinak Didymos, jeden z dvanácti učedníků, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu řekli: "Viděli jsme Pána." Odpověděl jim: "Dokud neuvidím na jeho ruku stopy po hřebecích a dokud nevložím do nich svůj prst a svou ruku do rány v jeho boku, neuvěřím." Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: "Pokoj vám." Potom řekl Tomášovi: "Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuji a věř!" Tomáš mu odpověděl: "Můj Pán a můj Bůh." Ježíš mu řekl: "Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili."

Ježíšova poslední slova se všeobecně chápou jako pokárání.

Tak to však není.

Slovo *blahoslavení* znamená ve skutečnosti *šťastní* a *šťěstí* je *nezasloužený úspěch* nebo *zdar*. Ti, kteří uvěřili aniž se přesvědčili, měli štěstí, protože uvěřili správné věci. [1] Tomáš žádal důkaz, a Ježíš mu ho poskytl. Věděl však dobře, že zatímco Tomáš důkaz potřeboval a bylo mu to k užítku, ostatní potřebovali věřit slepě, protože na chápání důkazů byli příliš (duchovně) mladí. Proto formuloval svá slova Tomášovi tak, aby "kdo může rozumět, rozuměl".

Apoštol Pavel žádal ještě více, a také dostal:

2.K.12:1-4

Musím se pochlubit, i když to není k užítku; přicházím teď k viděním a zjevením Páně. Vím o člověku v Kristu, který byl před čtrnácti lety přenesen až do třetího nebe; zda to bylo v těle či mimo tělo, nevím - Bůh to ví. A vím o tomto člověku, že byl přenesen do ráje - zda v těle či mimo tělo, nevím, Bůh to ví - a uslyšel nevypravitelná slova, jež není člověku dovoleno vyslovit.

Apoštol Pavel se dozvěděl informace až z třetích nebes, ale dostal důrazné upozornění, že jsou jen pro duchovně dospělé (trochu kostrbatý překlad odpusťme těm, kteří se s překladem namáhali avšak nerozuměli podstatě) a tedy neuvěřitelné. O tom, co by se mohlo stát při předčasném uveřejnění, píše také:

1.K.8:6-12

my přece víme, že je jediný Bůh Otec, od něhož je všechno, a my jsme tu pro něho, a jediný Pán Ježíš Kristus, skrze něhož je všechno, i my jsme skrze něho. Ale všichni nemají toto poznání. Někteří jsou až podnes tak zvyklí na modly, že jedí toto maso jako oběti modlám; jejich svědomí je nejjisté, a proto je poskvřeno. Pokrm nás Bohu nepřiblíží; nejíme-li obětované maso, nic neztrácíme, jíme-li, nic nezískáme. Dejte si pozor, aby se tato vaše svoboda nestala kamenem úrazu pro slabé. Když někdo tebe, který máš poznání, uvidí za stolem v pohanském chrámě, zda tím nepřivedeš svědomí toho slabého bratra k tomu, aby také jedl maso obětované modlám? Jenže tak bude ten slabý tvým poznáním uveden do záhuby bratr, pro

kterého Kristus zemřel! Když takto hřešíte proti bratřím a ubíjíte jejich slabé svědomí, hřešíte proti Kristu.

A právě on zdůrazňoval, že křesťan musí být vychován v Boží morálce ještě před pochopením, protože jinak by to stejně nebylo k ničemu:

1.K.13:2

Kdybych měl dar proroctví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všecko poznání, ano kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.

Takže:

Křesťanům, kteří duchovně dospěli a žádají si vědět více, Otec informace dá s podmínkou, že je nebudou dál volně šířit. Jejich nové smýšlení a odpovídající chování se tedy musejí naučit skrývat před těmi "slabými" tedy duchovními dětmi. [2]

Na druhé straně se duchovně dospělí musejí poznat a navázat kontakty. Je tedy nutné vytvořit formu, kterou se svolávají a další formu, kterou mezi sebou komunikují. Jejich spolupráce je pro další vývoj nezbytná.

Měl Ježíš k dispozici duchovně dospělé a vzdělané Izraelity?

Neměl. Když oslovil ty, kteří ho měli znát a čekat kněze, byl odmítnut! Musel tím být velmi šokován a zarmoucen. Jistě se mu na nějaký čas zdálo, že jeho práce bude marná. Pak ale zjistil, že ho přijmou jiní lidé: Prostí a nevzdělaní. To byl pro něj velmi potěšující objev:

Mt.11:25 [PNS]

Tehdy Ježíš odpověděl a řekl: "Veřejně tě chválím, Otče, Pane nebe a země, protože jsi utajil tyto věci před moudrými a intelektuály a zjevil jsi je nemluvňatům".

L.10:21 [PNS]

Právě v tu hodinu se velmi rozradostnil ve svatém duchu a řekl: "Veřejně tě chválím, Otče, Pane nebe a země, protože jsi pečlivě utajil tyto věci před moudrými a intelektuály a zjevil jsi je nemluvňatům. Ano, Otče, protože jsi schválil takové jednání".

Tehdejší intelektuálové a vzdělanci byli zbabělí a nebyli hodni jeho poselství.

Mělo to však háček: Prostí lidé ho poznali svým instinktem, citem. Jeho slovům téměř nerozuměli a nemohli jím tedy být přesvědčeni pomocí argumentace. Tyto lidi musel přesvědčit svými mocnými skutky - nic jiného na ně neplatilo. Ježíš si i posteskl (viz motto), že nejsou schopni věřit jeho slovům jinak než pro ty skutky. Leč nebylo zbytí. Ježíš musel vybudovat své dílo především na těchto prostých lidech, ale ti mu mohli věřit jen a jen slepě - mysticky. Ježíšova slova byla pro ně často tajemstvím - vysvětlit se jim nedala. Zůstala proto

zapsána pro pozdější generace; pro ty, kteří dospějí tak daleko, že je dokáží pochopit, a postavit svou novou víru nyní nikoli už na mystice, ale na poznání a porozumění - na pravdě a na faktech.

Poznámka: Ježíš si i tehdy dodatečně vyhledal nějaké vzdělance (především apoštola Pavla) ale těch bylo vždy velmi málo a vykonat uložené dílo bylo nad jejich síly.

Ř.16:25

Sláva tomu, který má moc upevnit vás ve víře podle mého evangelia a podle zvěsti Ježíše Krista: v ní je odhaleno tajemství, které od věčných časů nebylo vysloveno,

Mystika však svádí k přehánění a apoštol Pavel to musel začít brzdit. Příliš mnoho tajemství bylo nutné omezovat:

1.K.14:2

Vždyť kdo ve vytržení mluví jazyky, nemluví k lidem, nýbrž k Bohu, a nikdo mu nerozumí. Je puzen Duchem, ale to, co říká, zůstává tajemstvím.

Ef.6:19

aby mi bylo dáno pravé slovo, kdykoliv promluví. Tak budu moci směle oznamovat tajemství evangelia,

Nám Písmo vzkazuje, že tajemství budou minulostí:

Am.3:7

Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům.

1.K.15:51

Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni,

Ef.1:9

když nám dal poznat tajemství svého záměru, svého milostivého rozhodnutí, jímž si předsevzal,

Ef.3:3

dal mi ve zjevení poznat tajemství, které jsem vám právě několika slovy vypsal.

Ef.3:4

Z toho můžete vyčíst, že jsem porozuměl Kristovu tajemství,

Ef.3:9

a vynesl na světlo smysl tajemství od věků ukrytého v Bohu, jenž vše stvořil:

Ef.5:32

Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev.

Ko.1:26

tajemství, které po věky a po celá pokolení bylo skryto, ale nyní je zjeveno jeho svatému lidu.

Ko.1:27

Bůh jim chtěl dát poznat, jak bohatá je sláva jeho tajemství mezi pohany: Je to Kristus mezi vámi, v něm máte naději na Boží slávu.

Ko.2:2

Chci, abyste povzbuzeni v srdci a spojeni láskou hluboce pochopili a plně poznali Boží tajemství, jímž je Kristus;

Ko.4:3

Modlete se také za nás, aby Bůh otevřel dveře našemu slovu, abych mohl zvěstovat tajemství Kristovo, pro něž jsem teď ve vězení,

1.Tm.3:16

Vpravdě veliké je tajemství zbožnosti: Byl zjeven v těle, ospravedlněn Duchem, viděn od andělů, hlásán národům, došel víry ve světě, byl přijat do slávy.

Zj.1:20

Tajemství těch sedmi hvězd, které jsi viděl v mé pravici, i těch sedmi zlatých svícňů: Sedm hvězd jsou andělé sedmi církví, a sedm svícňů je sedm církví.

Zj.10:7

ve dnech, kdy zazní polnice sedmého anděla, naplní se Boží tajemství, jak je Bůh oznámil svým služebníkům prorokům.

Zj.17:5

a na čele měla napsáno jméno je v něm tajemství: "Babylón veliký, Matka všeho smilstva a všech ohavností na zemi."

Zj.17:7

Ale anděl mi řekl: "Čemu se divíš? Já ti odhalím tajemství té ženy i té sedmihlavé a desetirohé šelmy, která jí nese".

Je zjevné, že Písmo opatrně vybízí k nahrazování mystiky poznáním a porozuměním.

Mystika končí s druhou smlouvou

Mystika byla ve své době nutností. Evangelizační dílo se bez ní dělat nedalo. Druhá smlouva se však blíží ke konci a mystika je nyní již brzdou duchovního pokroku. Vzdělání křesťané se sklonem k vědeckému smýšlení a poctiví křesťanští vědci jsou nyní mystikou zmateni a dezorientováni. Na prahu nové třetí smlouvy se stává mystika něčím, kvůli čemu bude nutné navázat s Otcem již smlouvu dospělou.

Iz.11:9 [PNS]

Nebudou nijak škodit ani působit zkázu na celé mé svaté hoře, protože země jistě bude naplněna poznáním Jehovy, jako vody pokrývají samotné moře.

Abk.2:14 [PNS]

Vždyť země bude naplněna poznáním Jehovovy slávy, jako vody pokrývají moře.

Iz.54:13 [PNS]

A všichni tvoji synové budou vyučeni Jehovou a pokoj tvých synů bude hojný.

Jr.31:34 [PNS]

"A již nebudou vyučovat každý svého druha a každý svého bratra a říkat: Poznejte Jehovu!`, neboť mě budou znát všichni od nejmenšího z nich až po největšího z nich," je Jehovův výrok. "Odpustím totiž jejich provinění a na jejich hřích již nebudu vzpomínat."

[1] Mnozí lidé lehkověrně uvěří i falešným zprávám.

[2] Není to pokrytectví!

[Zpět na seznam](#)
